

v lažnjivi obleki.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji „Za vodo“ hiš. št. 250 v drugem nadstropji na ulice.

Velja
celo leto 3 gld., pol leta 1 gld.
50 kr. in četrto leta 80 kr. za
vsacega brez ozira na stan,
narodnost in vero.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Holá, haló — zdaj pa že bó!

(Pesem veselega Slovence.)

Sem v sili že veliki bil,
Pogin mi skoro že grozil,
Pritiskala me sila;
Trdo sem delal dan in noč,
Državo klical na pomoč,
Da bi me sil rešila.
K ministru s svojo prošnjo grem,
Potrebe svoje mu povém;
Obraz mi vljuden kaže.
Jaz mislim: Ta ne laže.
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

V dolgovi do ušes tičim,
Vsled davkov komaj še živim,
Pa pride še nesreča;
Ne zraste mi na polju nič.
A vendar v hišo pride brič,
Zarubi, kar ga sreča.
Ko tožim, da mi slabo gré,
Mi je odgovor: „O, bo že!
Saj pridejo zdaj prave,
Ugodne ti postave.“
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

Tolažim se in še trpim,
Postave nove saj dobim,
Ki bodo dobre zá-me.
Al se mi davek znižal bo,
Al pa z denarno pomočjo
Se seglo mi pod ráme.
Namesto tega, mili Bog!
Predložil je ministrov krog

Postave, da se veri
Bolj ozka meja zmeri.
Holá, haló!
Zdaj pa že bo.

Sinove mi država vse
K vojakom bolj čvrsté jemlje;
Pri delu jih pogrešam;
Marskterega nazaj več ni.
Ker smrt ga v vojski pokosi,
Jaz pa v močeh opesam.
Sedanjega pa časa duh
Za reve moje čisto gluh;
Dajó mi modre glave
Zakonske le postave.
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

Vsak boljših šol, ko so, želi,
Da se mladina kaj uči,
In časa le ne trati;
Potreba nam železnih cest
In od denarja manj obrest.
Da moč mi bo obstati.
Namestu tega pa dobim
Postavo, ki je ne želim:
Da župniki, kaplani
Po vladi bodo zbrani.
Holá, halo!
Zdaj pa že bo!

Se pravde mi za gozdni svet
Ze vlečejo več dolgih let;
Kdaj konec bo, kdo vgane?
Med tem pa škodo jaz trpim.

In bom vesel, če to dobim,
Kar drugim še ostane.
Pa kaj bom málal? Saj se že
Postava dela zdaj za mé:
„Ženitev ti mogoča,
Če te župan poroča.“
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

Postava, ki velewa nam,
Da pisma delamo le tam,
Kjer jih notar podpiše,
Nadloga je, ki nas teži.
Nam mnogo ranjsev pogubi;
Odpravila se ni še.
Namestu tege bode pač
Po semeniščih vse drugač:
Bo vlada jih vodila,
V njih svoje pesmi učila.
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

Zato se dobro res mi zdi,
Da vlada zá-me tak skrbi,
Da ni mi treba glave.
Kder-koli le mi slabo gre
In vlada sile moje zvé,
So nove brz postave. —
Namenjene le meni v prid,
Če me pritiska kaj ob zid.
Kako potrebne, zdrave
So verske mi postave!
Holá, haló!
Zdaj pa že bo!

„Brencelj“.

Predsednice mačka.

Nekoliko politična, pa vsakemu lahko razumljiva povest.

Milko je bil, kar se po domače pravi, prav priden fant. Nekoliko mesecev je že bilo preteklo, kar se je vrnil iz glavnega mesta cesarstva, kjer je naredil zadnjo državno skušnjo in sicer z „izglednim vspehom“, kakor je stalo v njegovem spričalu.

Iz tega se vidi, da ga je bila volja, svoje duševne in telesne moči žrtovati pridu drage mu domovine, in zaradi tega se je tudi ponujal pri deželnem vladarstvu ter vlagal prošnjo za prošnjo, da bi ga sprejeli, a vsaka vložena pola prišla mu je nazaj z odlokom, da se je služba za zdaj drugemu podelila. In ta „drugi“ sicer ni imel tako dobrega spričala, kakor Milko, toda boljšo protekcijo, ker na tihem se je govorilo, da pri načelnem vladarstvu tiste dežele, kjer se je vse to godilo, ki pa ni bila v Avstriji*), marveč nedaleč od tega blagoslovljenega cesarstva, ne odajajo služeb toliko politični vrad, kolikor ženske in v prvi vrsti gospa predsednica, ki je imela svojega moža popolnoma „na žnori“, kakor so hudobni jeziki trosili.

Nekoliko pa so na vsak način prav imeli, kajti ravno predno se naša povest začne, sta stopila dva človeka v službo, ki sta bila sicer iz prav imenitnih rodov, pa tudi prav prazne glave.

Zdaj je bila zopet izpraznjena služba vladnega koncipista, ker je prejšnji bil premeščen v drug kraj. Naš Milko pripozna sebi prvo pravico do nje, a vendar tudito, da jo bo najbrže dobil mladi sin sodnijskega predsednika, kateri je tudi, Bog ve, na kakšen način, prestal skušnjo, dasiravno komaj, komaj. Da se bo to zgodilo, sluti Milko iz tega, kar je videl večkrat gospo sodnijsko predsednico v črni svili z Alfredom vred k deželni predsednici hoditi in zadovoljnega obraza se vračati.

Kakor vsak nadepolni mladenec, je imel tudi naš Milko sicer ne še stalne službe, pač pa že ljubico in ta je bila hči policijskega načelnika, toraj moža, kateri bi svoje hčere ne oddal nikomur prej, da ima stanovitno službo. In res je bil Milku oestro prepovedal zahajati v njegovo hišo, ker je zvedel po poti uradniške skrivnosti, da Milko nima nikakoršne nade, kmalu dobiti kako dobro vladno službo, ker je bil vladni preveč svobodnih misli in premalo spoštljivega obnašanja nasproti različnim predsednikom, svetovalcem in pisarnim načelnikom, z drugo besedo: ker se ni zadosti ponižno in globoko priklanjal, če jih je na poti srečal.

Vendar očetova prepoved ni prerezala vezi med Milkom in zalo Gabrijelo, kajti kakor pri več rodovinah, je imela tudi tukaj mati bolj usmiljeno srce, in tako je Milko imel priliko shajati se z Gabrijelico pod varstvom matere, kateri je bil naravni, pridni in odkritosrčni mladenec po vsem po volji. Da bi bila imela ona govoriti, Milko in Gabrijelica bila bi že davno srečen par zakonski. A oče je rekel kratko: „Dokler gospod Milko ne bo najmanj vladni koncipist, ne dobi moje hčeri, in ker on to nikdar ne bo, je ne dobi nikoli. Moj priklon, gospod Milko.“

Z resnim očetom kratkih besed ni bilo govoriti, to so prevideli vsi trije, toraj tudi mati ni dalje govorila o ponujajočem se zetu.

Tako so stale stvari, ko se začne naša povest.

Ravno je odbila deseta ura in policijski načelnik sedi v svoji pisarnici, doma v njegovi hiši pa Milko in Gabrijelica, ki ravno izgotovljuje lično kapico za svojega očeta, katero mu misli podariti na dan njegovega bližajočega se godu. Milko zamišljen in nekoliko pobit poobeša glavo.

„Da bi teh ženskih zvez v vladnem krogu ne bilo, potem bi imel človek še kaj upanja,“ zdihne na pol glas-

no; „pa meni nikakor ni dano hliniti se ženskemu spolu, tudi se zdim sam sebi preokornega obnašanja. In te predsednice, hrepeneče še zmiraj po slavi, ktera se pripoznava talantu in lepoti, te še celo ne morem trpeti. Lepa ni več, bistrourna pa še nikdar bila ni, toraj bi mogel pri nji hvaliti k večjemu to, kar ji šivilja naredi.“

„Pst, pst,“ pravi Gabrijela, „ne tako glasno! Ako vas sliši uho predsednice, potem pa kar križ naredite čez vaše upanje. Dandanes odkritosrčnost in ravna pot ne velja, prej se pride po ovinkih in z zvijačo do cilja. Poslušajte me!“

„In kako rad! Le podučujte me, draga Gabrijelica,“ odgovori Milko.

„Razpisano službo vladnega koncipista, za katero ste se tudi vi s svojimi izvrstnimi spričali oglasili, dobi gotovo Alfred.“

„To se mi je zdelo,“ ji seže Milko v besedo.

„Naj izgovorim,“ pravi Gabrijela in ga mahne s svojim prtom po ustih. „To službo dobi gotovo Alfred, ker bo gospá predsednica njegovo prošnjo podpirala.“

„Da, da, to je, to se je meni tudi zdelo.“

„Pa za kaj bo gospá predsednica podpirala njegovo prošnjo?“

„Hm! Zarad priliznenosti njegove matere.“

„Nekoliko, pa glavni vzrok to ni. Marveč znano vam bo, da je predsednica slave željna.“

„To mi je znano.“

„Tudi Alfredovi materi je to znano. In veste, kako je ona po svojem sinu porabila to slabost gospé predsednice?“

„Tega ne vem, a radoveden sem.“

„Naročila je pri nekemu postopaču, ki tudi slabe sonete ali hvalne pesmice sklada, neko pesem, ki je sicer prav dokaz, da kovačec njen ima pesniško žilo v peti, in jo dala natisniti z začetnicami imena svojega ljubljence Alfreda v vladnem listu. Gospej predsednici, ki ima ravno toliko poetičnega okusa, kolikor oni pesniški kovač pesniške žile, se je pesmica jako prikupila, popraševala je po pesniku in da je zvedela njegovo pravo ime, za to je že mati Alfredova skrbela.“

„A tako! Tudi jaz sem videl tisto pesniško nemočnost v vladnem listu, bral je nisem, bi je tudi zdaj ne mogel do konca brati.“

„Gospá predsednica je vendar-le bila v tretjih nebesih, ko je to brala. Da je Alfred v njenih očeh ženij, to je ravno tako gotovo, kakor mu bo kmalu služba vladnega koncipista.“

„Nesramno! Tedaj taka sredstva rabijo ljudje, da se prikupijo v viših krvgih!“

„In splezajo do dobrih služeb. Kdo praša dandanes, kako je kdo dobil službo? Da jole ima! Če jo pa že tak, ki bi je vsled svoje sposobnosti nikdar ne zaslužil, dobi in mu nihče ne zameri zaradi načina, po katerem jo je dobil, toliko manj bi se zamerilo še takemu, ki je za njo popolnoma sposoben, kakor n. pr. vi, Milko.“

„Jaz? Zakaj jaz?“

„I, no, kako, če bi tudi vi lotili se načina, po katerem se dandanes prej in lože pride do službe?“

„Da bi jaz nemara naredil pesem na gospó predsednico?“

„Da, to sem hotela reči. Pesnik ste, to ste pokazali že po mnogih pesmih, ktere ste priobčili v raznih časnikih.“

„Nikdar! Kako li bi me podoba gospé predsednice mogla naudušiti do pesniških misel?“

„Imejte pred seboj kako drngó žensko, n. p. mene,“ pravi Gabrijelica sramožljivo in lice ji zarudi. „Potem dajte to pesem z naslovom gospé predsednice natisniti v vladnem časniku z začetnicami svojega imena.“

„Kako bister je ženski um!“ pravi Milko, ko vstaneta, pomoli svojo roko Gabrijeli. „Gabrijela, zaradi vas bom to poskusil, a le zaradi vas, ker vas neskončno ljubim. Ljubezen me bo storila hinavca.“

*) Ta opomba je za gospoda Ahčina, da ne bo nemara prišel na slabe misli. Pisatelj.

Pri teh besedah hiti Milko iz sobe in se zapre doma v svojo lastno sobico.

Drugi dan govori vse po mestu o krasni pesmici, ki je bila natisnjena v vladnem listu in posvečena vzvišeni gospej deželni predsednici, ter vgiba ime pesnika, kateri je bil le z začetnicama ime podpisal. Milko pa pričakuje doma vspeha svojega dela, ker se je skoro sramoval svojega hinavstva.

Ni mu dolgo čakati, kajti že tretji dan potrka nekdo na vrata njegove sobe in položi lično, dišeče pismice z njegovim napisom na mizo. Radoveden ga odpre in bere:

„Gospá deželna predsednica si jemlje čast, naznaniti, da pričakuje vas ob enajstih v svojih sobanah.“

Milko je ves zmešan. Tako hitrega vspeha se res ni nadjal. Kaj početi? Brž se spodobno obleče in hiti k Gabrijeli, da ji naznani novico.

„Želim vam srečo,“ pravi mati, ki je bila tudi nazoča, „zdaj je morda služba v vaših rokah, le glejte, da je ne izpustite!“

Obraz Gabrijele se je svetil veselja, deloma, ker je bila ponosna na to, da je misel prišla iz njene glave, deloma pa, ker je bilo Milku zdaj mogoče doseči, česar je želel. Toraj ga objame pričo matere in pristavi:

„Zdaj pa zberite vso svojo ljubeznjivost na jeziku in sprožite jo pred gospó predsednico. Le nekaj vam moram še priporočiti, in to je važno, namreč mačko gospé predsednice. Kdor to lično živalico razžali, je obsojen, pri gospej predsednici ni nobene milosti za tako pregreho.“

In ko Milko, pogledavši na uro, vstane, da bi šel, mu Gabrijela požuga s prstom, rekoč: „Le mačke ne prezrite, če vam pride na pot!“

Milko se odpravi in kmalu stoji v sprednji sobi, čakajoč, da se mu odpro vrata do mogočne gospé predsednice, kateri je poslal po strežaji svojo karto. Strežaj se vrne in veli Milku, da vstopi, rekoč, da gospa deželna predsednica brž pride.

Med tem, ko Milko čaka, oglejmo si malo predsednico in njene navade. Gospa je precej visoke, a tudi tanjke postave, malo že vpadlih lic, na katerih se tu pa tam že kaka grbica predržno kaže, posebno če gospa predsednica blagovolijo biti nevoljna. Ker toraj telesni pripomočki sami na sebi niso taki, da bi budili v drugem spolu občudovanje, skuša to pomanjkanje nadomestiti s krasno obleko, katero po večkrat na dan preminja, kajti bogata je, tega tudi ne skriva.

Bolj pa, ko po vsem tem, je znana po svoji mački. Ta živalica je majhna, nježna in hodi doma za gospó, kamorkoli se gane; če se pelje od doma, ji sedi vselej v naročji. Ta njena navada bi sicer drugim ne bila na potu, če bi mačka ne imela krempļjev. Toda ima jih, to pokaže le prerada; skače tudi ljudem v naročje, na roke ter jih praska, pa gorje, če se kdo pritoži! Ljubljenci gospe prezidentinje imajo razprskane roke, strgane rokavice ali suknje in prišlo je tako daleč, da nihče ne verjame komu, da je bil pri gospej predsednici, ako ni opraskan ali strgan. Zato se je pa v mestu tudi govorilo, da je prav za prav mačka gospodinja v predsednikovih hiši.

Vse to je bilo Milku znano, tedaj je bil že pripravljen na to, da mu pri vstopu mačka v obraz skoči. Kako se pa čudi, ko se čez par minut odpro nasprotna vrata in gospá predsednica prišumi — brez mačke!

A Milko nima časa premišljevati te nenavadne prikazni, kajti gospá predsednica ga z žarečim obrazom vljudno povabi, da se vsede na zofo nji nasproti, kar Milko tudi stori. Pa komaj je spustil težo svojega telesa na podajočo se mu zofu, kar čuti s strahom nekaj živečega pod sabo, kar skuša oprostiti se stiska in vpiči svoje krempļje v meso te teže, a brez glasú.

V prvem tvenutku hoče Miko šiniti kviško in izgovarjati svojo nerodnost, kajti to mu je bilo jasno, da je na mačko sedel; pa dober duh mu zašepeta na ušesa, da

je potem tudi pogubljen, ker o nikomur se še ni slišalo, da bi mu bilo kdaj odpuščeno, če je to mačko le po strani pogledal. Svest si tega stisne Milko zobe skup in zaduši bolečine, ki jih čuti po krempļjih mačke v svojem mesu; naj pride kar hoče, tega noče na noben način izdati, da se je na mačko vsedel.

Gospa predsednica, videča, kako se sprehajajo različne barve po obrazu mladenča, vpraša:

„Kaj vam je, gospod? Vam mar slabo prihaja?“

„Ne, ne —“ stoka Milko, kateri čuti, da moč mačkinih krempļjev ponehuje, „ne — le oprostite — nenavadni položaj — velika sreča —“

„Ubogi mladenec,“ si misli gospá predsednica. „vtisk moje podobe ga je zmešal.“

Glasno pa pristavi:

„Ne bi verjela, da tako tih in priprost značaj se more naudušiti do pesmi.“ —

„O, gospá,“ skuša Milko odgovoriti, čuteč, da je mačka že mrtva, ker se ne gane več pod njim, „ne zamerite moji predrznosti — dobra volja — slaba moč.“ —

„Nikakor, gospod! Ta sonet je najkrasnejši vseh, ki hočejo biti enake vrste. Jaz sem res v zadregi, kako bi se takemu pesniškemu ženiju hvaležno skazala. Vi ste se oglasili za izpraznjeno službo vladnega koncipista?“

„Da, vzvišena gospa, če se ne najde kak bolj vreden.“

„Nemogoče! Vas ne more nobeden prekositi. Prosil je tudi neki Alfred — ne zamerite, da se smejem — toda vi, nihče drugi, vi boste dobili službo, kajti take talente prezirati bilo bi očitno škodovanje države. In da boste bolj verjeli mojim besedam — malo počakite.“

Gospá predsednica vstane, krasna svila njene obleke šumi v drugo sobo in vrata se zapro.

Zdaj je Milko sam. Brž se vzdigne, pogleda na zofu in vidi mačko gospé predsednice — zadušeno, ležečo v voglu zofe. Misel je hitra ko blisk, mačka zgine v žepu Milkove suknje — in sled hudodelstva je vničen.

Komaj se je to zgodilo že se zopet odpro vrata in gospá predsednica prišumi nazaj.

„Tu imate dokaz moje blagovoljnosti, gospod,“ pravi in pomoli Milku vloženo prošnjo za službo koncipista. „Berite priporočilo vaše prošnje, menim, da ne boste dvomili, da le vam se more služba podeliti vsled tega priporočila.“

Milko vzame svojo prošnjo in skuša brati; a ker je preveč zmešan vsled nenavadnih dogodb, mu plešejo črke pred očmi; vendar toliko zamore brati, da razvidi, da je njegova prošnja na vso moč podprta po vladi.

Hvaležnega obraza jo dá nazaj in mrmra pri tem nekaj, kar se gospej predsednici zdi hvala.

„To za zdaj,“ mu pravi potem, „pristojno se takemu talentu še ne morem zahvaliti. A vendar upam pri viziti — saj boste tako vljudni. Te dni napravimo večerico — pa kje li,“ se jame ozirati krog sebe, „kje li je moja Melica?“

„Gospodične nisem videl,“ pravi Milko.

„Ne, ne, ni gospodična, dasiravno je devica,“ odgovori gospá predsednica. „Tako je ime moji mački. Niste nič videli te lične nedolžne živalice?“

„Ne, da bi vedel, videl je nisem,“ odgovori Milko in pristavi za-se: „Vsaj žive ne.“

„To je čudno! Sicer se vedno mene drži. Moram malo pogledati po nji. Melica, Melica!“

Pri teh besedah poslovi Milka, ki se prikloni in odide v sprednjo sobo. Tam najde ravno gospoda Priliznika, ravnatelja srednjih šol, kateri je bil kot rodovinski prijatelj po svoji navadi prišel prašat po zdravju mačke in gospé predsednice. Mož je bil prijazen z vsakem, toraj tudi Milka prijazno nagovori, potem pa gre v sobo, iz ktere je ravno kar ta prišel. Milko vstane v sprednji sobi sam, ker je tudi strežaja zvonec gospé predsednice poklical. Ozira se po svoji zgornji suknji, katero je bil strežaj prej nekam

obesil, in jo zagleda tik suknje gospoda šolskega ravnatelja in občudovalca gospé predsednice.

O poredni Milko! Kaj mu pride na misel? Zakaj izleče truplo ravnokar zadušene še gorke mačke iz svojega žepa in ga pomaši v širok žep suknje šolskega ravnatelja? Nihče ni priča tega hudodelstva in morivec Milko odide, zvrnivši svojo krivdo na spoštovanega gospoda profesorja in ravnatelja. In črni hudodelnik se še smeje prav potuhnjeno, kakor da bi bil kaj posebno zvitega storil. Taki so vsi hudodelniki!

Med tem, ko se je Milko veselega srca kakor kdo, kteremu se je kaj posebno izvrstnega posrečilo, vračal domu, je bil gospod ravnatelj in profesor vedno vdanega značaja ponižno vstopil in čaka zdaj pripogujen prihoda gospé predsednice. Pa kako je to? Kaj se je zgodilo? Kajti zdaj pribuči gospa predsednica, za njo strežaj, iz bližnje sobe in zaupije nad osupnjenim ravnateljem:

„Ali ste vi videli morda Melico?“

„Preponižno moram pripoznati,“ odgovori ravnatelj ozirajoč se po sobi, „da blagorodne živalice moje oči vgledale niso.“

„Strašno, strašno!“ kriči gospá predsednica. „Melica, Melica! Moj Bog, se ji menda vendar ni kaj pripetilo? O, ta strašna misel me mori! Ravnatelj, ravnatelj!“

In gospá predsednica se omahuje in zgrudi v mehko zofo. —

„Vodé, vodé!“ kriči ravnatelj in teče k vratim, skoz ktere ravnokar vstopi gospod dr. Morbus, zdravniški svetovalec in hišni zdravnik. Skoz druga vrata priteče hišna s kozarcem vode. Gospod Morbus skoči urno k gospej predsednici in jo prime za žilo.

„Jako nemirna,“ pravi z glavo maječ. „nasledek hude razdraženosti? Hm! hm! Bo treba miru.“

„Miru?“ se grozi gospá predsednica in šine kviško, da se gospod Morbus prestrašen par korakov umakne. „Miru, pravite vi neusmiljenec? Jaz naj bom mirna med tem, ko moja Melica — — Oh moj Bog!“

Zopet se zgrudi na mehko zofo in ravnatelj, sprevidši, da je njegova nazočnost tu popolnoma odveč, porabi trenutek tihote za to, da se tihih stopinj skozi vrata zgubi. V sprednji sobi seže brž po zgornji suknji, jo obleče in hiti po stopnicah doli, kolikor more, pustivši gospoda Morbusa pri gospej predsednici.

Hitro se razširi novica po mestu, da se je zgubila dobro znana mačkica gospé predsednice, in na vse strani se pošljejo strežniki jo iskat. Truma častiteljev in priliznjencev mogočne gospé predsednice hodi in pošilja prašat v njeno hišo, se je li lična mačkica že našla, a gospá predsednica ne pusti nikogar k sebi. Vse mesto je razburjeno, kdor sreča dr. Morbusa, ga praša po zdravji gospé predsednica, a gospod dr. Morbus je danes slabe volje in jako zamišljen, tako da, obiskajoč gospo grofinjo Čmernico pozabi celo izleči svojo zgornjo suknjo v sprednji sobi.

„Kako je, doktor?“ ga vpraša naglo grofinja. „Sedite tu k meni in povejte mi, doktor, kako je z mačko. Ali se že vé, kje je ali kaj se ji je zgodilo?“

„Nič se ne vé,“ odgovori kratko doktor, „kteri je bil danes že več ko stokrat tako vprašan, „nič se ne vé; morda, morda — ne zamerite — se je šla žival — možit.“

„O, fej, doktor, tako govorjenje! Meni slabo prihaja, doktor, potipajte mi žilo!“

Gospod doktor seže v žep svoje zgornje suknje, kjer je imel navadno očali; pa kaj je to? Jih je morda v raztrešenosti vteknil v kak drug žep, morda v veliki stranski? Seže va-nj, a hitro umakne zopet roko, kajti — je to mar hudičevo sleparstvo — v stranskem žepu je bil zagrabil truplo mačke gospé predsednice — mrtvo!

„Kaj vam je, doktor?“ praša grofinja, „kteri se to čudno zdi, „mi ne boste potipali žile?“

„Da, da,“ pravi doktor ves zmešan, „pa ne najdem očal.“

„Saj roka ne potrebuje očal,“ pravi grofinja.

„Res da ne, pa — hm — čudno!“

„Doktor, vi imate kako skrivnost,“ pravi grofinja, zdaj čisto zdrava in dobre volje, ko vidi doktorja smešno obnašanje.

„Skrivnost? Hm! Ne, ne! Ne mislite! Spomnil sem se ravno, da bi moral biti že pri nekem umirajočem bolniku. Ne zamerite!“

„Ta je danes malo prismojen,“ se smeje grofinja, doktor Morbus pa gre mrmraje po stopnicah doli.

„Čudno! Da gre ta zver ravno v moj žep crkati! Mrtva je, to čutim! najbolje bo, da jo kam vržem, saj nihče ne vé, kam je prešla, ali da jo imam jaz v žepu.“

Tako sam seboj govoreč gre dalje z rokami v žepu, da bi kako radovedno oko ne moglo pogledati vanj. Vkljub mrzlega dneva mu stoji vendar-le pot na obrazu in dr. Morbus si ga obriše. Pa, ali je danes vse narobe? Gospod doktor ima le bele robce, ta pa je višnjev; v celém mestu pa nihče nima višnjevega, kakor gospod ravnatelj Prilznik.

Gospod doktor pogleda zdaj suknjo in res ta ni njegova; čudno, da tega ni že prej zapazil! Da, da, ravnateljeva je, saj sta bila oba skup pri gospej predsednici. „O ti potepuh ti! Le čakaj, zdaj te imam, hinavec! Umori nedolžno živalico, najbrže jo je hotel izšopati in kaki muzeji darovati. Na, ti bom že uro navil. Kar naravnost grem k gospej predsednici in te izdam, stari grešnik in potuhnjenec ti.“

Tako se huduje dr. Morbus in se napoti proti stanovanju gospé predsednice. Čez par korakov pa zagleda pred seboj gospoda ravnatelja, kteremu se na hitri hoji vidi, da se mu nekam mudi. Stopi hitreje za njim in ko ga doide, ga nagovori z nekolikim sarkazmom:

„Kam se vam tako mudi, gospod ravnatelj? Ali mislite, da vam je kdo za petami?“

„Da, moja suknja saj,“ se smehlja gospod ravnatelj. „Pa krivda je na moji strani, ker sem v naglici oblekel vašo suknjo in vam pustil mojo. Ravno sem na poti k vam, da se zmota popravi, he, he!“

„Hinavec ti, se dela, kakor da bi ga nič družega ne tiščalo,“ si misli doktor Morbus in pristavi glasno: „Človek, ki v svoji suknji kaj takega nosi, bi moral pač varovati se naglice.“

„Ej, saj se nihče ne spozna mojih mačkinih prask, še jaz komaj.“

„Mačkinih prask? Da, da, vsak jih pozna, kamorkoli se pokaže ta „corpus delicti“.“

„Če tudi! Saj ni nobena skrivnost.“

„Ni skrivnost? Toraj je že znano, da ste vi — in — in vi se še predrznete hoditi prost po mestu?“

„Kako? Jaz vas ne umem popolnoma. Pa ne, da bi vi — praša ravnatelj in pogleda ostro doktorja.

„Nisem še, pa bom, sem ravno na poti.“

„O,“ odgovori ravnatelj in jame slačiti doktorjevo suknjo, „postava pravi, da se tatvina ali goljufija ne kaznuje, če se škoda poravná, predno je stvar sodnji izročena. Tu imate suknjo, dajte mi mojo nazaj, pa je vse v redu.“

„Počasi, počasi! Suknjo vam bom dal, ne pa tega, kar je v njej, v žepu.“

„Saj vam ni za nobeno rabo, ravno tako ne, kakor meni zapisnik nekterih receptov, ktereга sem v vaši suknji našel.“

„Meni ne, pač pa se bo nekdo drug interesiral zanj. Suknjo vam bom dal, a mačko, mačko — —“

„Kako mačko?“

„Umorjeno — nadaljuje doktor neusmiljeno.

„Kako umorjeno mačko?“

„Ne skrivajte, ne tajite svojega hudodelstva, jaz vse vem.“

„Kaj veste, prosim? Kako hudodelstvo?“

„Kako? Mar mislite, da moja roka tu v žepu nič ne čuti? Iz kacega vzroka ste vzeli živalici življenje, pol življenja gospé predsednici?“

Ravnatelj je popolnoma ob pamet. „Kako življenje?“ praša strmeč.

„Ali morda ne veste, da je žival mrtva?“

„Ktera žival, prosim?“

„I, no, mačka!“

„Toraj se je našla. Pa kaj to briga mene in v kaki zvezi je moja suknja z mačko?“

„Mačka se je mrtva našla v vaši suknji.“

Gospod ravnatelj obledi kakor kamen in bi bil padel gotovo na tla, ako bi mu ne bila hiša na poti, na ktero se nasloni. „Kaj? V moji suknji? To je čudež!“

„Če svojo suknjo tako puščate, ni čudno,“ odgovori doktor.

„Čudež je na vsak način, ker takrat, ko sem jo slekkel, še ni bilo nobene mačke v nji. Pozneje je pa videl nisem.“

Zdaj jame doktor strmeti: „Je li to res, gospod ravnatelj?“

„Gola resnica,“ pritrdi ta.

„Hm, hm, potem zna čudež biti in stvar postane sitna. Če bi se pri naju komu našlo mrtvo truplo mačke, potem, — hm, hm, gospod ravnatelj, tu imate suknjo in glejte, da se znebite mačke, ki se je našla v vaši suknji. Jaz vam dam besedo, da bom molčal o vsem, kar se je zdaj zgodilo.“

„In jaz bom molčal o tem, da ste vi mrtvo mačko našli v žepu moje suknje. Dajva si roki na to!“

Gospoda premenita suknji in si sežeta v roki, potem gre vsak svojo pot, doktor lahkega srca, ravnatelj pa s skrbjo, kako bi se znebil nevarnega trupla mačke. Napoti se ven iz mesta proti bližnjem gaju, kjer bo lahko vrgel mačko tje, da ga nihče ne vidi.

Pa če osoda hoče komu nagajati, ji ni lahko uiti, ker ga doide povsod. Našega gospoda ravnatelja dohiti v podobi in debeli postavi gospoda Vohuna, policijskega svetovalca, ravno ko iz mesta ukrene na stransko pot proti gaju.

„Kam pa, kam, gospod svetovalec?“ zadoni mu že debeli glas za hrbtom. „Imamo mar kaka skriyna pota?“ (Dalje prihod.)

Zmešane novice brez vsake zveze med sabo.

Na Dolenjskem žuga letos velika lakota; vlada dozda še ni prišla na pomoč revežem, ker jej denarja manjka. — Sliši se, da bo nekterim višim uradnikom, kateri imajo zdaj le po 4—5000 gld. na leto, plača se povejšala za 2—3000 gld. na leto; tudi generali v pokoju bodo deležni tega pevekšanja plač.

Nekteri davkarji, ki so po Dolenjskem z vso silo zaostale davke izterjali, izrubili in iztožili, so bili boje pohvaljeni. Davkarji so se najbrže bali, da bi potem, ko bi nastala lakota, jim ljudje glada pomrli, pustivši za sabo dolg na davkih, kateri bi se dal od njih še le sodni dan iztirjati. — Nekoliko judov, ki so na borsi dunajski vse zaigrali, se je obrnilo do ministerstva s prošnjo, da bi se jim pomagalo; kakor se čuje, jim je ministerstvo dalo upanje, da se vsliši njihova prošnja.

Vprašanje kakor odgovor.

Vprašanje. Kaj je mladoslovenec?

Odgovor. To, kar nemčur.

Vprašanje. Kaj je pa nemčur?

Odgovor. To, kar mladoslovenec.

Krišpin Krišpovič.

Tim manj mi politika teh tako imenovanih mladoslovenskih matadorjev ali naprej- bojevalcev v mojo marsikteri politikovalski način že pretresavšo glavo iti ne nikakakor ne more, kajti vsaka živeča stvar, tim bolj za pametne, še bolj pa za narodne držani biti hoteči ljudje z napredkom kake stvari se pečajočega značaja vendar kak gotov cilj in konec pred sabo imeti in ga kar najhitreje doseči po vsaki doslednosti količjak izurjenega mišljenja skušati morajo. Po vsem tem v uvodu za pripravnega začetka in lagljeje razumnosti voljo rečenem bo vsak-tako imenovane mladoslovence za dorasle in pametno misleče imajoč neobhodno misliti prisiljen, da je zlasti njihovim tim slavnim, čim ošabnim vodjem najprva težnja slovenska narodnost, po tej še le pride vera in za-njo polič ali bokal.

Nego taka mladim dobrohotna misel se takoj izkaditi blagovoli, kakor hitro se take matadorje bolj natanko ogledati potrudiš. Za izgleda voljo si jaz tukaj dva taka slavn matadorja osebno po imenu navesti tim manj premisslujem, čim več se je po „Slov. Narod“ svoje dni, o volitvah namreč, o njuni slovenski narodnosti pisariti predrznilo.

Tisti doktor Ploj odvetniškega poklica in pri volitvah na Štajarskem propadle imenitnosti je v prvi vrsti slovenski narodnjak biti ponosno se bahati podstopil in tisti Gregorič zdravništvenega doktorstva in zdaj v Ptujem slučajnega naselstva je svoje narodno čutje celó javno za izgled postavljati čelo imel.

Kot takega narodno-slovenskega značajstva možema bi jima v prvi vrsti toliko za kolikor mogoče razširjanje slovenskega čutja in jezika, kolikor za iztrebljenje nemškutarijo goječih tako imenovanih kazin po vsi doslednosti mar biti moralo. Nego to se ravno narobe zadrži. V Ptujem, mestu zdoljno-štajarskega slovenskega prebivalstva je dolgo let že nemškutarsko kazino komaj životariti v stanu bilo in letošnjega leta moralo bi bilo spodobno se k pogrebu nesti, s čemur bi bilo pokopano gnjezd, v katerem so se nemškutarčki v Ptujem gojiti in vtrjevati prilično priliko imeli, in narodna čitalnica onega mesta bi bila na krepkejšie noge stopiti mogočnost zadobiti vtegnila.

Ampak dr. Ploj in dr. Gregorič sta tako zovana mladoslovenca, s čemur hočem reči, da jima ni nič mar, če tudi svet in vse slovanstvo pogine, da le ona na razvalinah svojo liberalnost prepevati še trdno podlago najti morata, kajti ta dr. Gregorič je že več let nemčursk dopisun židovske Slovence na zelju pozobati hoteče „Neue freie Presse“ za krajcarjev voljo, ki se plačujejo od vrste za dobro spoznanega poslanega in tiskanega gradiva. Ker sta toraj človeka podpisane značajstva, se jima je škoda zdelo, ako je slavno nemškutarsko kazino iz Ptujega zginiti prisiljeno in iz svoje liberalnosti in vnetja za slovensko reč sta se za nemčursko kazino po vsi svoji moči potezati blagovoljno trudila, tako da se jima je posrečilo, ohraniti nemčursko kazino mestu slovanskega prebivalstva, za kar jima bo gotovo mati Slovenija na vse večne čase hvaležna biti dobro vtemeljeni vzrok imela.

Nego tako je! Od vzvišenega do smešnega je le en korak, od mladoslovenca do popolnega nemčurja le ena stopinja, čemur ta mladoslovenski bivši in propadli državnozborski kandidat dr. Ploj najizgledniši dokaz vsakemu biti sposobnost ima; temu dr. Gregoriču pa niti zameriti

pravice nimamo, da zedinja lastnosti nemčurstva in mladostvenstva v svoji s trebuhom za kruhom dereči značajnosti. —

In za to tako pri občinstvu smehljivost zbujaajoče značajstvo se naši slavni policiji niti zmeniti ne poljubi, med tem ko je vselej ponočni, večerni, jutranji in dnevni čas — pripravljena konfiscirati tega „Brenceljna“, če se ji le količkaj nevaren zdeti predrznost ima, — kar pa nikdar nikomur in noben koli čas ne brani, da si ga vsak naročiti sme, kedarkoli, za kolikor časa koli in kamorkoli se mu to poljubiti na misel pride.

Rešpehtarjova kuharica.

No, sej sem že zdavnej pravla, de to pucanje, to ciranje, ti bali in ti tejatri niso tako kar iz nič, to košča dnar. Kej pa bo ta žensk spol drgej dobil kej, če ne zasluž na kakšno nenatirlih vižo! Jest vem, de nobeden egmol ne bo svoj efprav tolk dal, de b' se toko nosila, kakor se, če s' sama „auf der Seiten“, kakor pravjo, nič ne zasluž.

Jest sem zdej per en gospe, k' so pa skor glih narobe to, kar so druge. Pucajo se scer, pa so toko voherni, de je že kar grdo. Tud gospe so en vohernik; desglih so ene sorte rešpehtar al ferboltar in s' vedo še po stran kakšen krajcar perferboltvat — koker frava perbirtsoftat, vendar nimajo tiste navade, de b' bli per ferajnih, ker se kej plačuje, al de b' si cajtenga držal, samo nek mende v nemškem ali kranjskem kazin al čitalnic, — kaj jest vem — so zašriban, zato de hodjo cajtenge ke brat in tako peršparajo ene trideset goldinarjov na let, k' bi jih mogli v kofegavs za kofe dat, če b' votli cajtenge brat. Brat pa morjo, če očjo vedet, koko gre svet naprej in de jih ljudje ne drže za felih neumnega. Za tisto narodno reč pa ne dajo nikol enga krajcarja, desglih so s' ta dinst, k' ga imajo, koker ldje pravjo, peršmajhlal.

Frava so glih akorat tako voherni, koker gospod, nobenmotinstbat nič ne pervašo in gledajo natank, kolk rznov kofeta denem v mlin, kder čem mlet. Zaka vohernija je res koker de b' votla oba toko dolg žvet, dokler bo svet stal, jest ne vem, de more človek na dnar tako lakomen bit.

Pa en bindel-bandel so mogli frava in gospod venderle imet, zato k' je večkrat kakšna baba na tihem gor fiknila, pa se je ž njim v cimer zaklenila; kder je odšla, so pa gospod peršli k frav in enkrat sem jih slišala prašat: „Po čem si dala?“ — „Po pet,“ so frava odgovorili, na kar so gospod rekli: „Dobro! Samo merkej, de je gvišno.“ Kaj pa vse to pomen, nisem mogla izštedirat; ena barantija je že mogla bit.

Pucajo se scer, pa so toko voherni, de je že kar grdo. Tud gospe so en vohernik; desglih so ene sorte rešpehtar al ferboltar in s' vedo še po stran kakšen krajcar perferboltvat — koker frava perbirtsoftat, vendar nimajo tiste navade, de b' bli per ferajnih, ker se kej plačuje, al de b' si cajtenga držal, samo nek mende v nemškem ali kranjskem kazin al čitalnic, — kaj jest vem — so zašriban, zato de hodjo cajtenge ke brat in tako peršparajo ene trideset goldinarjov na let, k' bi jih mogli v kofegavs za kofe dat, če b' votli cajtenge brat. Brat pa morjo, če očjo vedet, koko gre svet naprej in de jih ljudje ne drže za felih neumnega. Za tisto narodno reč pa ne dajo nikol enga krajcarja, desglih so s' ta dinst, k' ga imajo, koker ldje pravjo, peršmajhlal.

Zdej pa že vem. K' je bla tista frava Aristotlovka te dni pred rihto v procés zavolj petruga goljivih dolgov, se je pokazal, de so tud naša frava per njih dnarje imel in še precěj velik, zato, k' je strašne činže al vontrese plačvala, dokler je kej dnarja imela. Zdej m' je blo tud precej zastopljivo, kaj pomenta besed „po pet“, to je po pet goldinarjov na mesec od sto, al na let po 60 gld. od sto.

Jest jim na vso moč pervašim, če so kej zgubli per Aristotlovk, sej so na to vižo že drugih dost odrli, k' imajo zmirej kej tisteh bekselnov v rokah.

K' sem to zvedla, se m' je pa od naše frave provferdrésal. Če že možki s takem dnarjam vohrnujejo, ni toko za zamert; ženske pa, posebno take, kterih možje imajo dost zaslužka al psoldenge, b' ne sme se pečat s tako vohrnijo. Al je to kršansk?

Jest sem tud naš frav per en legnat, ki so oti enga familjenfotra rihti čez dat, k' jim tistga bekselna ni mogel ob pravem cajt plačat, rekla: Vejo kaj, frava, sram nej jih bo! Če vočjo sami kej po stran zaslužit, nej pa kej delajo in ne leže cel dan na zof. Njih gospod so en ferboltar z veliko psoldengo, za lohka žve, b' tud fotru lahko kej dal, ki so tak revež, pa jim nič ne dajo, desglih imajo že svojga premoženja precej, če dnar za take činže ven dajo.“

„Veš kaj, Špela,“ so zarežal potem nad menoj, „ti se kimrej za-se, men nimaš nič zašafvat. De le tvoj lon dobiš, pa bod cfridna, če ne, pa pejd.“

„Sej bom tud šla,“ sem rekla, „jest nočem, de b' ldje za mnoj kazal, k' grem na plac, in rekli: Vidiš jo no, to je pa od tistih kuharica, ki so per Aristotlovk tolk zgubli, k z dnarjam na tihem vohrnujejo. Vejo kaj k' tega sem jest že tud sita.“

Toko sem odgovorila in avfkindan je blo. Per takih umazancih je dinst težek, k' jih ni nič sram. Gospod so ena mevža, preke takim, od kterih se kej troštajo, so toko ponižni, de s' dajo po glav hodit, in perliznjen, de jih nič ni, de se jim kar med cedi iz ust; preke drugim pa ošabni in vofertni, koker njih frava preke ženskam njih glihe. Tak ldje pa niso nikjer perljubljen in tud njih tinstbot ne. Sami pa mislijo, Boh ve, koga so, pa niso nič, koker en kup —

Pa dons predolg čenčam. Te ibljanske nobelj frave, k' jih je per riht tolk blo, človeka vsa zmešajo. Povedat sem vam ota še eno belj intresant storjo, pa jo bom peršparala za drug bart.

Sej se vsi še vidmo, kaj ne? Zdej je glih pet let preč, kar se poznamo, zato je moja majenga letas vam še belj fletne storje pravt, koker lan. Zdrav bodite! Adijo!

Šafarjev Dolfi.

To sem jim povedal tistim na Dunaji v državnem zboru, kaj ne? Kar penili so se jeze, ko sem jim take pravil, kakoršnih še nikoli slišali niso. In kaj bi jim bil še povedal, če bi ne bili mama rekli: „Veš, Dolfi, preveč jih ne smeš, moraš biti usmiljen in premisliti, da ni vsak tako bistroumen in jih nima kmalu kdo toliko za ušesi, kakor moj sin. Le toliko jim povej, da se jim bo malo zabliskalo, kje imajo zdaj ministra iskati, namreč pri meni, ponosni materi tvoji.“

Da, da, mati so vganili, ko so nekda prijateljici rekli, da se še ne vé, kaj tiči v meni. Saj ni vsak minister visoke ali trebušne postave, ampak bili so že tudi majhni, kakor jaz, ker jih ne jemljo po meri, kakor vojake; saj tudi nima vsak jasnega ali debelega glasú, ampak tudi škripajočega kakor podne duri, kedar je po leti suša. Saj pravim, nič se ne vé! Mama naj nakupijo na vsak način kave, stadorja, piškotov in

enakih sladkarij, da bodo mogli tistim gospém in starim gospodičnam, ki jim bodo hodile gratulirat, da je njihov sin postal minister, male južnice napravljati.

To so pa tudi strmeli pravnarji in stari Slovenci! Kakor po toči potonkam so jim visele glave doli, kar sapa jim je zaprl moj govor, tako da še „bravo!“ niso mogli klicati. Kaj bi še le bilo, ako bi bil jaz vse svoje raketelne zažgal, vse topove sprožil! Jaz mislim, da od vsih, od Hohenwarta — hahaha, kaj je Hohenwart proti meni! — do nemškega kmeta Bärnfeinda, — da od vsih teh bi zdaj ne bilo družega kakor tu pa tam po kotih zbornice kaka kocinica ali cunja.

In kako lahko je to šlo! Dežman in nekteri drugi mojih nekdanjih profesorjev so mi spisali ta govor, jaz sem se ga iz glave naučil in — sam ne vem kako — govoril sem kakor škrt, da sem se čudil samemu sebi. Ko sem bil končal svojo pridigo, sem se podal v restavracijo tik zbornice in si namočil posušeno grlo; potem sem pa šel malo tje, kamor pravijo, da cesar tudi peš hodi. In tam je bilo, kjer sem slišal — sam skrit — pogovor trojih ustavovercev, Nemcev naše stranke.

„No, to se mora reči,“ pravi prvi, po nemški, se ve, ker olikan človek ne govori družega jezika, „to se mora reči, da Hohenwart je govoril briljantno, premišljeno, izvrstno, govor njegov je bil eminenten.“ — „Da, da,“ pravi drugi, „bil je! In na naši strani govori za njim ta ž..... Šafer.“ — „Haha,“ se smeje tretji, „to je bilo kakor po topovem strelu pok z mehurjem ali z otročjo puško! Kar sram me je.“

Jaz pa se ne morem dalje zdržati, marveč skočim, kakor sem bil, ven in pred-nje in jim zatrobim v obraz: „Kaj boste vi, ali ne veste, da mi je ta govor moj profesor Dežman sestavil in da so mi mama rekli, da mi ni treba več povedati!“

Kakor mokre miši so odšli, jaz pa tudi. Toda pri moji veri jaz jim bom že uro navil in jim pokazal, da je 2krat 2 = 5, premalo jih je!

Novice iz Dunaja.

— Ko je Šafarjev Dolfi po svojem izvrstnem govoru za verske postave šel iz zbornice, ga je čakala zunaj velika druhal dunajskih krojačev, kateri so se drenjali krog njega. „Kaj hočete od mene? ali imate kako petecijo?“ jih nagovori vljudno. — „Ne, gospod,“ je odgovor iz tisučerih ust, „prišli smo le vam pomerit ministerski frak. Kteremu izmed nas bo dovoljeno?“ — „No“, se smeje Dolfi zadovoljno, „če že mislite, da mi ga bo treba, naj mi ga pa eden izmed vas pomeri, da ne bo treba mami za to skrbeti.“

— Dr. Razlag je v državnem zboru govoril s takim vspehom za verske postave, da po končanem govoru sam ni vedel, je li mladoslovenec, nemškutar ali ustavoverec; še le ko je slišal ploskanje ustavovernih mladih Nemcev in nemškutarjev, mu je bilo zopet jasno, kaj da je, namreč — ustavoveren nemškutar in liberalce.

— Med razlogi, ktere je navedel dr. Razlag za to, da se tudi odgojevanje bogoslovcev v semeniščih izroči vodstvu vlade, je bil tudi ta: „Jaz vem iz lastne skušnje, da so semenišča v slabih rokah, in da se bogoslovci malo prida učé. To se — povdarjam vnovič — vidi na meni, kajti tudi jaz sem bil bogoslovec.“ Toda ta stavek je govoril dr. Razlag tako tiho, da ga nihče ni slišal.

— Naš Dežman je prav v zadregi na Dunaji. Ljubljanci in njegovi volilci zahtevajo od njega, da bi jim na vsak način prinesel iz Dunaja dolensko železnico v žepu. Dežman pa ne vé, kje bi si tako močen žep dal

napraviti, da bi se mu ne strgal. Če je ne prinese, bodo krivi le krojači, kateri delajo preslabe žepe. — Za zdaj bo svojim dolenskim volilcem železnico še — dolžen ostal.

— Po Hohenwartovem govoru si je Vošnjak precej naročil otroške hlače, ker so se mu njegove zdanje prevelelike in preširoke zdele. Tudi je šel pri bukvarjih popraševati, kje se dobi abecednik politike, ker tudi on bi rad znal tako govoriti, kakor Hohenwart. „Gospodje, mi smo še otroci,“ je rekel svojim tovarišem in — prav je rekel.

— Dr. Suppppan je potem, ko je Šafarjev Dolfi končal svoj govor, prijel ga pod pazduho, peljal ga na stran in rekel: „Dolfi, veš, med nama rečeno, boljše bi bilo za nas in zá-te, ako bi bil molčal, kakor jaz. S Hohenwartom ni dobro češenj jesti. Kar je za naše konstitucionelno društvo izvrstno, je za zbor državnopravnih poslancev na Dunaji še dosti preslabo. Veš kaj, ostaniva pri ljubljanskih ustavovercih in rediva se pošteno. Ljubljanci niso še tako razvajeni, kakor Dunajčani.“

Slovenske šole.

Jožek je imel strica nemškutarja, oče njegov pa je bil Slovenec. Jožek pa je imel iti v šolo. Stric hoče, da gre v nemški, oče, da gre v slovenski oddelek. Zgodi se, kar oče želi.

Čez par mescev pride stric obiskat očeta in pravi pri tej priliki:

„Radoveden sem, kako Jožek napreduje v slovenskem oddelku. Jožek, ti moraš biti že jako kunšten. Tu je prsten vrč, skoči mi po vina v gostilnico.“

„Dajte mi denarja,“ pravi Jožek.

„Haha,“ se smeja stric, „z denarjem gre lahko vsak po vino. To ni nobena „kunšt“, se nauči tudi v nemškem oddelku. Brez denarja mi ga prinesi, potem še le bom verjel, da so slovenke šole tako dobre, kakor Slovenci pravijo.“

Jožek vzame vrč (kruglo) in gre z njim iz hiše, a kmalo se vrne in postavi vrč na mizo pred strica. Ta ga nastavi na usta in nagne, pa kmalo ga postavi nazaj na mizo rekoč:

„Jožek ti si prinesel prazno posodo nazaj; iz te ne morem piti.“

„Iz prazne posode piti, to je umetnost ali „kunšt“, odgovori Jožek zvito, „iz polne zna vsak, tudi če ni v nemške šole hodil.“

Stric se prime za nos in mrmra:

„Glej ga fanta! Slovenske šole vendar-le niso tako slabe, kakor sem jaz mislil.“

Pri državni policiji.

Meščan (vstopi). Ali sem prav prišel tu k gospodu Ahčinu?

Gospod Ahčin. Prav ste prišli. Kaj bi radi?

Meščan (se vsede). Črno kavo!

Gospod Ahčin. Kaj? Črno kavo? Ali ne veste, kje ste?

Meščan. Pač, dobro vem, pri policiji.

Gospod Ahčin. No? Pa zahtevate črne kave?

Meščan. Veste, gospod Ahčin, to je tako: Moja navada je, po kosilu pri črni kavi brati „Slovenca“. Ker ga pa zdaj v kavarni le redkokrat dobim v roke, sem sklenil hoditi k vam črno kavo pit, da bom zraven tudi „Slovenca“ bral, ktereга drugje ni dobiti, ker ga vi tolikokrat pograbit. Toraj: črno kavo in potem „Slovenca.“

Blagor Kranjcu!

V več krajih preti vsled slabe lanske letine pomanjkanje in lakota prebivalcem, skoro povsod jih nadlegujejo kozé, ljudstvo nima zaslužka, dragina je velika, kupčija gre slabo, kmetovalstvo je že na prstenih nogah. Zadnji čas je toraj bil, da se je kaj storilo za ubozega Kranjca.

In storilo se je veliko, veliko več, kakor bi se bilo pričakovalo, kajti na Dunaji se sprejemajo nove verske póstave in na Kranjskem — je katoliško-politično društvo v Ljubljani razpuščeno.

Zdaj je pa vse dobro in zamašena so usta tistim, ki pravijo, da vlada se ne briga za Slovence.

0 novinski (rekrutni) postavi nekaj.

Državni zbor na Dunaji je sklepal nedavno postavo o nabiranju novincev (rekrutov) za vojaščino in nek federalistični poslanec je pri tem izrekel svojo nado, da bo vlada pri razdeljenji števila novincev ozir jemala na število poslancev, kateri so se posameznim stanovam po deželah dovolili.

Kako bi bil vesel kranjski — in tudi slovenski kmet sploh, če bi vlada pri nabiranju novincev ozir jemala na poslance za državni zbor, ktere je dovolila n. pr. kranjskim kmetiškim občinam!

Da bi se na priliko od kranjske dežele zahtevalo 2000 novincev, bi jih morali dati mesta in trgi 600 (Ljubljana sama 200), veliko posestvo 400 in kmetiške občine 1000, kajti mesta in trgi imajo 3, veliko posestvo 2 in kmetiške občine 5 poslancev v državnem zboru.

Kmetiške občine lahko spravijo svojih 1000 čvrstih fantov skup, morda tudi še mesta svojih 600, toda kje bo pa veliko posestvo, zlasti nemčursko, vzelo svojih 400? Bi bilo pač treba pri kmetih jih vzeti na posodo kakih 300, kajti „Brencelj“ pozná moški zarod vélikega posestva kranjskega, ki je tako raščen, da bi pri vojaci ne bil še za „krompir vahtat“, kakor pravijo.

Skrivna misel nekega poslanca „mladih.“

Tu berem: „V Ameriki so med tem, ko se volitve vršijo, vse gostilnice zaprte in se odpro še le, kadar so volitve končane.“

Kako dobro za-me, da pri nas ni tega! Kajti če bi bile med tem ko so mene volili, gostilnice zaprte, Bog vé, bi bil jaz v državnem zboru ali ne! Morda bi bil voljen moj nasprotnik.

Zelo zmešane novice.

Vlada je razpustila nemčursko konstitucionalno društvo, ker se je preveč potezalo za pravice katoliške cerkve. — Katoliško politično društvo misli dr. Razlaga imenovati za častnega uda, ker se mu je s svojim govorom v državni zbornici neznano prikupil.

Mladoslavenski dnevnik „Laib. Tagblatt“ jako hvali Razlaga, Vošnjaka in druge nemškutarske poslance v državnem zboru. — Nemškutarski dnevnik „Slov. Narod“ je prav zadovoljen s postopanjem mladoslavenskih poslancev: Šafarjevega Dolfita, Supppana, Dežmana itd. —

Šafarjev Dolfi je neki dobil na Dunaji „Cotillon-Orden“ I. reda. —

„Brencelj“ potuje po svetu.

„Domá ljudje mrjo“, pravi pregovor, „Brenceljna“ pa vkljub slabih časov ne mika še prav, preseliti se v krtovo deželo, tudi ne vé, če bi mu sv. Peter kar tebi nič meni nič odprl vrata do Olimpa; doli pa, kjer možički s kozjimi rožički iz človeških nekdanj duš salame delajo in iz njihove kože korobače režejo, tje doli pa, se vé, si skoro ne upa, ker bi mu tako ravnanje z njegovim telesom najbrže ne teknilo prav dobro in bi utegnulo škodljivo biti njegovemu zdravju.

Iz tega namena je sklenil podati se na potovanje, in to še posebno zavoljo tega, ker je šinila enaka misel vsim višim glavam v možgane, ki so jo tudi večidel že vresničili. Potoval je Sultan, Šah perzijski, cesar ruski, cesar pruski Bilje s svojim Bizmarkom, kralj laški, zdaj celó naš presvitli cesar potuje; le „Brencelj“ se je še domá držal in s tem dajal vganjke vsim evropskim in še drugim ministrom, kateri so se ga vedno nadjali, pa ga le ni bilo.

Vse druge mogočne, vzvišene in presvitle osebe imele so seboj veliko število spremstva, kar je pa na potovanju ne le napoti, ampak tudi še zeló drago. „Brencelj“ pa hoče potovajoč biti popolnoma sam svoj, ostati, kjer bi se mu zdelo, in obrniti se, kamorkoli bi ga mikalo. Tudi je vsak, ako je sam, v najbolj poštenu drušini, na ktero se sme popolnoma zanesti. Vse to je pripravilo „Brenceljna“ do sklepa, da se napoti po svetu čisto sam. Priprave so kmalu gotove in nekega lepega jutra odfrči od doma.

„Kam najprej?“ praša samega sebe, ko se v zraku preletava in poskuša trdnost svojih perutnic. „Ej, kaj se bom dolgo premišljeval,“ pravi dalje sam sebi. „Proti Dunaji se bom spustil najprvo in se oglasil memoleté pri nekterih poslancih in ministrih.“

Dunaj ni daleč, vsak kmalo in brez velikega truda tje pride, le dr. Zarniku je bilo lansko leto spodletelo. Zato „Brencelj“ ni še popolnoma tri ure letel po zraku, ko mu nek neprijeten duh, po židih (judih) gosta švindelska soperica naznanja, da je nad Dunajem; lažnjivi dim, ki se vzdiga iz tiskarnic nemško-liberalnih časnikov, mu hoče skoro sapo vzeti. Toraj se spusti iz višave in počije malo na zvoniku sv. Štefana, da bi se malo orientiral in potem lože našel svoje prijatelje, ktere se je bil namenil obiskati.

Bilo je proti enajsti uri dopoldne in iz gostilnic je puhtel prijeten duh kviško; „Brenceljna“ so se jele slinice cediti, ker še ni nič drugega vžil, ko da je zjutraj pri odhodu nekega nemškutarja malo pičil; pa mu ni bilo nič kaj dobro po takem zajtrku. „Bo treba pri kakem znancu potrkat, da bo dal kaj za zobe,“ si misli „Brencelj“ in se spomni svojega prijatelja Stremajerja, ki je zdaj ravno minister in jako usmiljenega srca do lačnih, kar je spričal s tem, da je naši duhovščini natrosil prošá in res nekaj lačnih šinkovcev privabil. K temu toraj „Brencelj“ frči iz Štefanskega zvonika doli in ker je ravno lična hišna odprla okno, da spusti po ministerski ekscelenci po noči pokvarjeni zrak iz sobe in drugega vanjo, smukne noter in najde Stremajerja vsega zamišljenega pri nekih predlogah, ktere so mu, kakor se vidi, glavo belile.

Ko zagleda „Brenceljna“, mu gre naproti.

„O servus, muha,“ ga nagovori, sem te že doglo pričakoval. Pa ravno prav si prišel, mi boš pri teh-le predlogah, ktere sestavljam za državni zbor, malo pomagal, ker vem, da včasih kako dobro vganeš. Tu sem sedi k meni!“

Dalje v prilogi.

„Ej, ej, počasi, ljubi moj,“ pa pravi „Brencelj“, „najprej ono, potem to! Kako pa je kaj s tvojo kuhinjo in kletjo? Ali imaš morda kaj dobrega brinjevečka pri rokah?“

„Aha,“ se smeje Stremajer, „že vganem, kam to cika“. Pozvoni in kmalu prinese strežaj različnih sladkarij, mrzlega fazana in ravno tako jerebičico, nekoliko ostrig in butelijo šampanjca na mizo.

„Ne zameri,“ reče na to Stremajer, „zdaj so slabi zaslužki,“ človek tudi nima boljšega pri rokah. Če se ti zljubi, kar sezi po teh bornih stvaricah, jaz bom natočil šampanjca, če ti ni preslab, boljšega vina zdaj ni dobiti.“

„No, no, bo že,“ pravi „Brencelj“, „saj prijatelj med sabo niso tako izbirljivi in natančni. Za tem seže po lepo dišečem fazanu, mu odtrga nogo in jo jame glodati. Med glodanjem pa nagovori zopet svojega prijatelja in ga praša:

„Imaš mnogo opraviti, ne res?“

„Čez glavo! Le poglej tam-le tisti kup papirja. Veš, kaj je vse to?“

„Hm! morda prošnje duhovnikov za tvoje groše. Haha! To si pa lepo udel!“

„Je-li da! O, mi pri ministerstvu tudi sem ter tje kako vganemo, ne samo vi drugi, ki ne živite toliko od davkov dežel, kolikor od lastnega zaslužka. O, tudi pri nas se najde sem ter tje kak tič. — Toda vgani, kaj je ona skladovnica popisanega papirja!“

„Morda načrti za nov davek?“

„Kaj še! S tem se peča De Pretis, saj ga poznaš, ne?“

„Kaj bi ga ne, moža z veliko denarno mošnjo, ki pa nima dna in je zmiraj prazna.“

„Nisem mislil, da tako dobro poznaš denarnega ministra. Oni kup papirja pa je vse kaj drugega, namreč načrt za nove verske postave. Pa mi ne gre nič prav izpod rok, mi noče prav ratati in za to sem prav vesel, da si ti prišel. Dovolj, da ti med tem, ko ti tolažiš svoj želodec, berem nekaj poglavitnih stavkov.“

„Ne, ne, prosim! Rajši počaki, da sem gotov, ker se bojim, da bi mi tvoji načrti ne pregnali veselja do teh-le boljših predmetov, ki se dajo lože prebaviti.“

„Bom pa malo počakal,“ pravi Stremajer, in ko je „Brencelj“ potisnil krožnik in kozarec od sebe, prične minister brati svoje načrte, pri vsakem odstavku prašajoč svojega poslušalca, so mu li vseh taki paragrafi?

„Izvrstni,“ odgovarja „Brencelj“, „povem ti, prav taki so, kakor bi jih bil jaz sam izmislil. Samo nekaj mi pri tem ni všeč?“

„Kaj li?“ vpraša Stremajer radoveden.

„Pogreša se pri začetku ali pri koncu pristavek: „Te postave so veljavne za avstrijsko-ogrske dežele, izvzemši vse dežele unkraj Litave, takraj pa Češko, Moravsko, gorenje in spodnje Avstrijsko, Šlezijo, Kranjsko, Koruško, Štajarsko, Primorsko, Goriško, Solnograško in Tirolsko“. Ta pristavek se mi potreben zdi, morda si ga pozabil, ali pa še pride?“

„Oho, stoj!“ zarenči Stremajer, „meni se zdi, kakor bi se ti hotel z mano in mojimi verskimi načrti norca delati. Že dolgo sem minister, imam toraj toliko bistrega uma, da to vganem. Varuj se, jaz sem minister in minister ne sme trpeti, da bi se kdo norčeval z njim. Dobro, da gre ravno De Pretis sem. Te mu bom predstavil.“

V istem trenutku vstopi denarni minister De Pretis; ko zagleda „Brencelja“, se mu skremži obraz do smehljanja, stopi k njemu, mu podá roko in reče:

„A, me veseli! Kako je kaj po slovenskih deželah? Saj si prifrčal od tod, ne?“

„Hvala za vprašanje! Prav dobro bi bilo, samo denarja imamo preveč.“

„A, a,“ pravi De Pretis in si naredi opazko v svoj robec, kar menda pomeni povišanje davkov, pa „Brencelj“, vganivši njegov dobrovoljen namen, hitro nadaljuje:

„Denarja imamo preveč, namreč v dolgeh na poslopjih in posestvih vknjiženega in za davke potrošenega.“

„A, tako, sem že mislil,“ pravi De Pretis in odveže zopet vozec v robcu. „No, kako kaj mislijo ljudje o meni, denarnem ministru?“

„Da je denarni minister v Avstriji čisto odveč, popolnoma peto kolo pri vozu. Naj ti to po domača razjasnim. Jaz imam na priliko posestvo, katero mi več ven, kot noter nese, tako da v moji blagajnici ni nikdar nobene krajarja. Čemu mi bo potem blagajnik?“

„Zato,“ se smeje De Pretis, „da vleče plačo, ne?“

„Ej, kako si me hitro razumil! Vidi se ti da res si bil koj od kraja odločen že za ministra. Toda nazaj k blagajniku ali mojemu denarnemu ministru. Če jaz nimam ničesar, čemu mi bo on? Dolgove znam tudi sam delati.“

„Pa vendar ne za 80 milijonov, kakor jaz,“ se smehlja De Pretis zadovoljno in pristavi potem: „Veš kaj, „Brencelj“, pustimo diplomatske razgovore in napravimo „tarok“ med tremi; morda pride čez kaj časa še Glaser ali pa Ungar, potem bomo štirje. Toda visoko ne gremo, to rečem naprej, kupčija po tem vražjem dunajskem polomu ne nese.“

„Brencelj“ se strinja s tem predlogom, Stremajer pokliče smodek in šampanjca in tako se vsedejo vsi trije za mizo.

„Jaz imam „škisa,“ ti deliš, De Pretis,“ pravi Stremajer.

„Ali gremo tudi s „kontra?“ vpraša „Brencelj“?

„Se vé da, se vé,“ pravi De Pretis, „opozicija mora biti.“

Igra se toraj začne in „Brencelj“ ima strašansko srečo, da je De Pretis, kmalo suh, Stremajer pa pokaže zadnji petak.

Na to pravi „Brencelj“, ko vidi, da ni več dosti dobiti od ministrov:

„Veš kaj, De Pretis, nehajmo! Na upanje ne igram, ti si tako vedno v denarnih stiskah in državni zbor bi ti morda ne privolil izvanredne priklade za „tarok.“ Za danes imam že dosti, kar sem dobil, zdaj si bom z vajnim denarjem malo mesto ogledal. Se priporočim! Hvala za zabavo, zajtrk in denar! Z Bogom!“

Po teh besedah se vzdigne „Brencelj“ od tal in frči skozi okno, kjer je noter prišel. Pod sabo pa, kaj zagleda? Nikogar drugega, kakor Vošnjaka, svojega največjega prijatelja, kateri se plazi okoli ministerske palače in se ozira po oknih, kakor zaljubljenec, ki čaka, da se mu bo na kakem oknu pokazalo ljubice čarobno obličje.

„Brencelj“ se spusti doli in ga nagovori:

„Glej ga no Jožeta, česa pa ti tukaj iščeš?“

Malo prestrašen, kakar zasačen deček pri medu, se ozre in odgovori s prisiljenim smehom:

„Sem se šel malo vedrit. Je bila viharna seja in človek postane zabuhel, kakor po pustnem večeru. Kaj je pa tebe sem prignalo, „Brencelj“?“

„Popotujem, sem se pa malo pri svojem prijatelju Stremajerju mudil.“

„Srečna muha, da tako lahko prideš do ministrov,“ pravi Jože z zdihljejem in se ozre skrivaj po oknu, iz ktere je bil ravnokar „Brencelj“ prifrčal. „Kaj pa dela minister? Ali ni nič po meni prašal?“

„Ne, da bi jaz vedel. Čemu pa bi tudi prašal po tebi, Jože?“

Dr. Vošnjak zdihne, a ne odgovori ničesar, zato nadaljuje „Brencelj“:

„Ali bi rad pobral kako drobtinico, ki leté pri ministrih od mize? Kako mastno službico? Morda križec ali zvezdico? Morda celó, kakor moj prijatelj dr. Kljunač, naslov: dvorni svetovalec? Ne mara bi sam rad nekoliko časa se vsedel na ministerski sedež, le toliko, se vé, da bi videl, ali je sedež mehek ali trd.“

Dr. Vošnjak stisne „Brenceljnu“ roko in pravi tužno: „Je vendar eden, ki razume moje bolečine! Hvala ti, „Brencelj.“ Če si kaj znan z ministri, sproži besedo o meni, kedar boš zopet obiskal kterege.“

„Žal mi je, da mi to ne bo mogoče, akoravno bi iz srca rad govoril za-te. Toda zdaj se bom napotil naravnost proti Berolinu, me je stari Bilje na večerjo povabil in me bo čakal ž njo.“

„Škoda, da odrčiš tako kmalo, sicer bi te peljal v naš klub peterih glasov, tam bi našel še kakega znanca.“

„O že vem, sem že slišal o vašem klubu. No, kako napreduje? Ali bo svet že kmalo prekucnjen?“

„Ne gre nič kaj! Pregovor pravi, da prerok ne velja v svoji domovini, toda, pri moji veri, tukaj še manj veljamo, nihče se nas ne boji, ljudje se nam celo posmehujejo in nas imenujejo „divjake.“ Doma nas vendar še kdo posluša, tukaj pa nihče. Veš, „Brencelj,“ prav žavtova je.“

„Se ve, če je človek, kakor ti, Jože, prišel po nemškutarjih v državni zbor.“

„Ej, to nič ne dé, jaz sem v tej reči jezuit; ne prašam, kako sem prišel sem, da sem le tu. Toda, kaj mi tudi to pomaga? Desetak, kterege na dan dobivam, skoro lahko popolnoma zapravim.“

„I bi se pa pridružil klubu federalistov ali konservativstov, potem bi vas bilo več in bi tudi več veljali.“

„Kaj bi pa to meni koristilo? Kdo bi se potem brigal za-me? Meniš, da mislim biti svoje žive dni zdravnik v posilni delalnici ljubljanski? O ne, Jože sili više, razumiš?“

„Aha, taka je? Ti bi toraj rad splezal na ramah ljudstva do kake pomenljive službe, n. pr. dvorni zdravniški svetovalec, če že kaj boljšega ne.“

Zopet stisne dr. Vošnjak „Brenceljnu“ roko in reče:

„Ti me popolnoma razumiš. Saj veš, ljudstvu se mora kaditi, da nastane velik dim, potem — no, saj veš, za dimom se lahko kaj počenja, kar ljudem ni treba videti. Haha! — Z Bogom, „Brencelj,“ nesi Bizmarku, če ga kaj vidiš, moje občudovanje.“

S tem spusti „Brenceljno“ roko in gre svojo pot, „Brencelj“ pa se vzdigne kviško in se zasučje proti Berolinu. Pruski veter, ki vleče iz Dunaja proti Berolinu, se mu zdi za potovanje zelo vgođen.

Kako je prišel v Berlin in kaj je tam videl in slišal, ter kako se mu je godilo, — vse to bo poročal natanko prihodnjič.

(Dalje sledi.)

Vtisk in zapopadek dr. Razlagovega govora o verskih postavah v državnem zboru.

(Slovnično sklanjanje).

Razlag razlaga Razlagu Razlaga po Razlagu (in) z Razlagom.

V državni zbornici.

Ko je bil Šafarjev Dolfi končal svoj govor, ga pokliče Dežman na stran in ga praša tiho: „Poglej, poglej, Dolfi, ali ni to tisti govor, kterege sem ti bil sestavil za pustnitorek? Morda si se zmotil in ga vteknil v tisti frak, ki si ga dal si narediti za državni zbor! Meni se vse tako zdi. Poglej, poglej!“

Pri preiskavi za nove davke.

Posesnik. Jaz se pritožim zoper to, da ste mi delavca računili le po 80 kr. na dan.

Komisar. Saj ga lahko dobite za ta denar in tudi več ne plačate!

Posesnik. Prosim, kje ga bom dobil? Sodite po samem sebi. Vi imate najmanj po 5 gld. na dan in vendar — nič ne delate. Jaz stavim, da mi ne greste mlatit, orat ali kosit, če vam dam en cel goldinar.

Komisar. To ne gre!

Posesnik. No, glejte! Kedar ne bom mogel dobiti mlatičev po 80 kr. na dan, se bom oglasil pri vas, gospodje, v pisarnici, saj imate čas, in potem mi boste šli mlatit od štirih zjutraj do devetih zvečer — za 80 krajc.

(Se priporoča kmetom za posnemanje.)

Čudno — bolj čudno — najbolj čudno.

Čudno jo, če človek — namesto po nogah — po rokah hodi.

Bolj čudno je, če hodi po glavi.

Najbolj čudno pa je, če glasuje poslanec, kterege so Slovenci volili, v stvareh, ki se tičejo njegovih volilcev, z nemškutarji ali ustavoverci.

Nova zakonska postava.

A. Kaj se ti zdi, kaj misliš o novi postavi zaradi zakonov, katero je skoval odsek državnega zbora?

B. Hm! Ko sem jo bral, sem si mislil, da v tem odseku sede sami taki poslanci, ki bi se radi znebili svojih žen. —

Pred nebeškimi vrati.

Sv. Peter. Kdo trka?

Tujec. Slovenec.

Sv. Peter. Mlado- ali staroslovenec?

Tujec. Mladoslovenec. Ali mi boste odprli?

Sv. Peter. Nek paragraf naše postave veli: Blagor revnim na duhu, ker njihovo je nebeško kraljestvo. Toraj le noter, mladoslovenec!

Vremensko.

Pravijo, kedar žabe regljajo, potem gre kmalo dež. —

Ko je Šafarjev Dolfi v državnem zboru govoril, se je tudi sploh mislilo, da tudi to nekaj pomeni. In glejte, res! Kmal po Dolfovem govoru je v Ljubljani — sneg padel.

Modrost.

Dr. Jože Suppppan dozda še ni odprl svojih modrih ust v državnem zboru na Dunaji. Zato ga Dolfi, ponosen na svoj slavn govor, praša: „Jože, zakaj pa ti ne govoriš? Ali morda nič ne veš? Glej, kako mene slavé!“ A dr. Suppppan, vedno moder, odgovori: „Veš, Dolfi, meni se zdi bolj prijetno, tiho sedeti v hladni in prijetni senci ministerstva. Tudi so ljudje na svetu, kateri se prav modri vidijo, dokler ne spregovore. Vidiš, Dolfi, zato pa jaz molčim.“

A. Vi ste tako bogat mož in vendar se vozite v III. redu. Zakaj li?

B. Za-to, ker na tej železnici ni IV. reda.

Kakor se šliši, se mislijo poslanci dr. Razlag, Vošnjak, Pfeifer in Nabrgoj, brž ko pridejo iz Dunaja nazaj, vpisati v nemčursko ljubljansko konstitucionelno društvo.

Naj bere vsak!

S temi številkami je nastopil „**Brencelj**“ svoje VI. leto. Pet let je toraj že minulo, kar ta muha nadleguje Slovence, nemškutarje in druge nerodne ljudi. Mnogo je že prestal, brezštevilne so sitnosti in zadrege, ktere ga zavirajo, na eni strani ostro policijsko oko, na drugi sitnosti, ktere ima zavoljo tega, ker mora podobe na Dunaji naročati; na tretji strani pa je veliko, veliko število naročnikov, toraj prijateljev njegovih, kteri zaostajajo z naročnino in s tem spravljajo „**Brenceljna**“ v denarne zadrege. List je drag, mora biti plačan, kadar izide, in denar je, kakor je pokazala nedavno pravda Aristotelovke, v Ljubljani drag. Toraj more „**Brencelj**“ le potem redno izhajati, če **vs**i naročniki njegovi redno plačujejo.

Da bi „**Brencelj**“ ne bil po naravi že dobrovoljna muha in ne imel veselja, greniti življenje nasprotnikom našim, ter pikati take, kteri to zaslužijo, davno bi bil že zmrznil, kakor so zmrnili „Pavliha“, „Juri s pušo“ in „Sršeni.“ Zato se pa tudi nadja od vsakega pravega Slovenca in prijatelja naroda našega tim večje podpore, ker je zdaj edini slovenski zabavljivi in šaljivi list.

Vsak, komur je všeč, naj ga ne naroči le sam, ampak priporoča tudi drugim, in to tem bolj, ker res malo velja, namreč:

le **3 gold.** — kr. za celo leto, ali 24 števil,

le **1 „ 50 „** za pol „ „ 12 „

in le — „ **80 „** za četrť „ „ 6 „

Tisti gg. naročniki, ki so že bili opominjani po „listnicah“, da bi poslali zaostalo naročnino, se s tem prosijo zadnjikrat, da bi storili svojo dolžnost, sicer bi bil „**Brencelj**“ primoran, prihodnjic jih tirjati javno v listu in po imenu. Če bi pa to nič ne pomagalo, potem — je nova postava o malenkostih (Bagatellverfahren) za „**Brenceljna**“ kakor nalašč. Toliko denarja ne more zgubiti, kolikor ga ima pri zanikrnikih naročnikih. Če ne gre z lepo, bo pa sodnijska šiba pela.

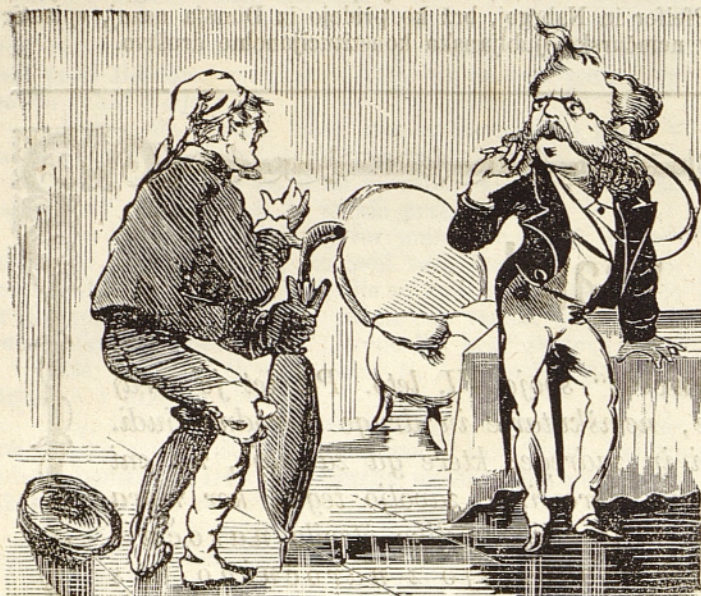
Prihodnje številke 4., 5. in 6. pridejo čez kakih 14 dni na svitlo, potem smo pa v redu in „**Brencelj**“ bo zamogel zopet redno, t. j. po dvakrat na mesec izhajati.

„Brencelj,“

po pravici nadležna muha.

Mimister De Pretis in Dolenjec.

Pri ministru.

Dolenjec. Gospod minister, jaz bi ponižno prosil, da bi mi nekoliko davka odpustili, ker mi je toča vse pobila in še za več let škodo naredila.

Minister De Pretis. Kako? Da bi vam davek odpustil? Saj je v knjigi vaše davkarije zapisano, da niste nič dolžni na davkih.

Zakaj Dolenjec ni nič dolžan na davkih?

Zato, ker se mu je godilo, kakor ta podoba kaže.

(Kaj Dolenjec k temu pravi, si lahko vsak misli, ker misel gosp. Ahčin zdaj še ne konfiscira.

„Brencelj“ piše:

Gosp. J. V. v L. Hvala za poslano. Se bo vse porabilo, a za zdaj ni mogoče, ker ste se, kakor vidite, dve daljši povesti začeli. Mislim, da bomo porabili vse po vrsti. Skoro Vas zavidam zavoljo Vašega humora. Dandanes so slabi časi, toraj prava dobra volja redka, kakor zlato.

Gospodu dopisniku iz M. Je bilo že odločeno za ta list, pa ker je „rešpektarjova kuharica“ zdaj preveč „plavšala“ o Aristotelovki in njenih upnicah, je mogla prihraniti to zanimivo stvar za prihodnji list. Ga ima že v žehti. Da si mi zdrav!

Gosp. J. M. v Ž. K. Oba dopisa prejel, a podobe so drage, toraj morem le take naročevati, ki so vsakemu razumljive. Podoba pa, kakoršne bi bilo treba, da bi se vse, kar pišete, natančno videlo, bi veljala kakih 24 gold. in bi vendar ne bila mikavna. Dogodba je sicer jako mikavna in vredna, da se razglasi, toda o sodnijskih osebah govoriti je jako sitno, sta gosp. Ahčin in Žabjek preblizo. Morda Vam bo vstreženo, ako se dopis v primerni resni obliki priobči v „Novicah“ ali „Slovenca“. Prosim odgovora.

Več gospodom, ki so naročnino poslali in želé odgovora. „Brencelj“ nima toliko časa, da bi bil v stanu vsakemu dati pismen odgovor. Le tistemu more odgovoriti, pri katerem se mu nebahodno potrebno zdi. Kdor ne dobi odgovora, naj bo brez skrbi: pri takem je vse v redu.

RAZGLAS.

Vkljub zadnjega občnega zbora se kupujejo delnice (akcije) „narodne tiskarne“

po 1 krajcarju a. v.

in kuponi teh delnic, tudi če so že zapadli, po 8 kr. funt, dasiravno so zadnji figo vredni.

Kdor hoče toraj hitro priti k denarju, naj se oglasi, pri „Brencelju“.

NB. Ta ponudba velja le tako dolgo, dokler v „narodni tiskarni“ izhaja „Slov. Narod.“

Odgovorni vrednik in izdajatelj Jakob Aléšovec.

„Ričeta iz Žabjeka“

je še nekoliko na prodaj. Dobiva se po pošti po

30 kr.

Kdor ga želi, naj se brž oglasi za-nj.

„Brencelj.“

Današnje 3 številke so se poslale vsim naročnikom, tudi tistim, ki naročnine za letošnji tečaj še niso poslali; ravno tako nekterim znanim domoljubom. Kdor ne misli „Brenceljna“ dalje prejemati in plačati, naj ga pošlje nazaj, ker zastonj ga ne moremo nikomur pošiljati. Kdor ga pa obdrži, se s tem zaveže, da ga bo tudi plačal.

Opravništvo „Brenceljna.“

Tisk Blaznikov v Ljubljani.